

ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲೊಂದು ವಿಕಿಪೀಡಿಯ (http://kn.wikipedia.org), ಅಂದರೆ ಮುಕ್ತ ಇ- ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಬಹು-ಭಾಷಾ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾ (http://en.wikipedia.org) ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸುಮಾರು 990 ಲೇಖನಗಳಿವೆ. Wikimedia Foundation Inc., (Florida, USA) ಎಂಬ ಅರ್ಜೋರ್ಟೇಜ್‌ವಿಲ್ಲದ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಕಿಪೀಡಿಯವನ್ನು Jimmy Wales ಮತ್ತು Larry Sanger ಎಂಬವರ media wiki ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿ ಜನವರಿ 15, 2001 ರಂದು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇಂದು ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಸುಮಾರು 200 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 13 ಲಕ್ಷ ಲೇಖನಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ಲೇಖನಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು 2500 ಲೇಖನಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿ, 25,000 ಲೇಖನಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಕ್ಕು ಲೇಖನ ಹೊಂದಿರುವ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬರೋಬ್ಬೆ ಭಾಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಪಾನಿ ಸೇರಿರುವುದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದರೆ, ಸಂತರದ 10,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖನ ಇರುವ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಿ ಭಾಷೆ ಇರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಕ್ಕು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೇರಿವೆ. ಸಂತ ಸದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾದ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1000ರ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತಮಿಳು, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದುಗಳಲ್ಲೂ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ server, domain name, tradename, ತಂತ್ರಾಂಶ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವರೂಪದ ಹೊಣೆಯನ್ನು Wikimedia Foundation ಹೊತ್ತಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೆ ನೆರವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮುನ್ನ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. Wikipedia ಎಂಬುದು Wiki ಮತ್ತು encyclopedia ಎಂಬೆರಡು ಪದಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದ (wiki ಎಂಬುದು ಗ್ರಾಹಕರು web browser ಬಳಸಿ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ವೆಬ್ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಪುಟಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸರಳೀಕರಿಸಿದ online ದೃಶ್ಯಾಂಶ). ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಸದಾಕಾಲ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಮುಕ್ತ online ವಿಶ್ವಕೋಶ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವ ನಿದಿತಿ ಲೇಖಕರಾಗಲಿ, ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವ ನೌಕರರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ವಿಕಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರೂ ಇಲ್ಲ. Wikimedia Foundation ಆರಂಭಿಕ ತನ್ನ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಪೋಟೊಗಳಿರುವ ವಿಕಿ ಪೀಡಿಯ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಇವೆರಡು ಒಂದು- ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರೆದು, ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ (ಸಂಪಾದಿಸಿ) ಈ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತಿತರ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಮೂಹ. ಅವಶ್ಯಕ ಹೊಸ ವಸ್ತು ಒಂದೆಡೆ ಕ್ರೋರೋಟಿ ಮೊದಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇತರ ಸೇವೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೆ Wiktionary (ಮುಕ್ತ ಶಬ್ದಕೋಶ), Wikibooks (ಮುಕ್ತ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಪಿಡಿಗಳು/ ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕಗಳು), Wikiquotes (ಮುಕ್ತ ಉಲ್ಲೇಖನ ವಿಶ್ವಕೋಶ), Wikinews (ಮುಕ್ತ ಸುದ್ದಿ ವಾರ್ತಿಕಗಳು), Wikispecies (ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಪಂಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ), Wikimedia Commons (ದ್ವೈ ಮುದ್ರಿತ, ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ

ವಿಡಿಯೊ ಚಿತ್ರ, ಪಠ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮುಕ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಕಣಜ), Wikisource (ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಪಠ್ಯದ ಮುಕ್ತ ಆಗರ) ಮತ್ತು MediaWiki (Wikimedia ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಂಯೋಜನೆ). ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 2004ರ ನವೆಂಬರ್ 1 ರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಕನ್ನಡ ವಿಕಿನಿ (http://kn.wikinonary.org) ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಮುಕ್ತ ಶಬ್ದಕೋಶ ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೇವಲ 36 ಪುಟ ಇದೆ. ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ, ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲದೆ 7000 ಪುಸ್ತಕಗಳು, 60000 ಪದಗಳ

ನೆಟ್ ಮಾಹಿತಿ
Wikimedia Foundation
ಆರಂಭಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಣದಲ್ಲಿ
ಪೋಟೊಸುತ್ತುವ ವಿಕಿಮೀಡಿಯ
ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸಾವಿರಾರು ಓದುಗ-
ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ
ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರೆದು, ಪ್ರಕಟಿಸಿ,
ತಿದ್ದಿ (ಸಂಪಾದಿಸಿ) ಈ ವಿಶ್ವಕೋಶ
ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ
ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ
ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ
ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತಿತರ
ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಒಂದು
ಬೃಹತ್ ಸಮೂಹ.

ಹಾ! ಎಂ.ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್
ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಮತ್ತು 12000 ಪುಟಗಳ ಮೂಲಪಠ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ online ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಇತರ ತಾಣಗಳೂ ಪ್ರತಿರೂಪಿಸುವ/ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ (mirroring) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಕೆನಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. Wikimedia Foundation ಮುಕ್ತ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಳಸಿ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದೆಯಾದರೂ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಕೊಡುಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದುದು. ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾಗಳಿಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆದು ಸೇರಿಸುವ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಓದುಗರು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಬೇಡವಾದರೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯುವ (ಅಂದರೆ ಒಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗುವ), ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಓದಿಕವಾದ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಣೀಕರಿಸುವ, ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಬರಹವನ್ನು ಗುಣಿಸಿ flag (ಗುರುತು) ಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿ, ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಂತಹವನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ವಿಶ್ವಲ hyperlink (ಅಂತರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ) ಹೊಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಇತರ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳ

ಊಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನ ಹಲವಾರು ತಾಣಗಳು ವಿಕಿಪೀಡಿಯಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (relevant) ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾಗವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹುಡುಕ ತೆಗೆಯುತ್ತವೆ (retrieve). ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಳಸಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಲೇಖನಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೂಚಪದಗಳನ್ನು (keywords) ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಹುಡುಕಲು ಗೂಗಲ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ತೆರೆದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರವರ್ತಕ ಸುದ್ದಿ ವಿಶೇಷ ಬರಹ, ಹೊಸ ಲೇಖನಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ನಿಮಗಿರು ಗೊತ್ತಾಗಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಖಪುಟ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಯಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭೂಗೋಳ, ಇತಿಹಾಸ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಎಂಬ ಆರು ಸ್ತೂಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ಅಕಾರಾದಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕವು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ತೆರೆದ ಎಸ್.ಎಲ್ ಪೈರಪ್ಪನವರ ಬಗೆಗಿನ ಲೇಖನ ಅವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ, ಕೃತಿಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪಟ್ಟಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಬೋಕ್ತವಾಗಿದೆ. (ಅವರ ಚಿತ್ರ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬನ್ನಿ) ಬನ್ನಿ. ಅದರ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗುವುದೇ ಈ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವಕೋಶದ ವಿಶೇಷ. ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿತ್ರ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ, ಅಂತಿಮ, ಚಿತ್ರಗಳು, ಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರವಾಸ ತಾಣಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಅಂತಿಮ ಮತ್ತು ಇತರ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇವೆ.

ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಟೀಕಾಕೀರ್ತನೆಲ್ಲ. ಲೇಖನಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯ ಇಲ್ಲ. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಬಂಧಗಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥವೇ ಅಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಓದಿಕ ವಿಕಿಯಾಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದವಾದ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಲೇಖನದಿಂದ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆ ಇದೆ, ವಿಶ್ವಲ hyperlink (ಸಂಪರ್ಕ)ಗೊಂದಾಗಿ ಗೂಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದಿದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಕಿಪೀಡಿಯದಂತಹ ಮುಕ್ತ online ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತಿತರ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮುಳುವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಈ ಟೀಕೆಗಳ ಒಂದೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ವಿಕಿಪೀಡಿಯದಿಂದ ತನಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು Encyclopedia Britannica ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಲೇಖಕರಿಂದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು, ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ವಿಶ್ವೋ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸದಾ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುವ ಗುಣಮಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದರೆ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿಕೊಂಡು (citation ಪದವಿ) 2004ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಎರಡು ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ದೂರಿ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ದೊರೆತಿಯ ಒಂದು ಸುಲಭವಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಮಯ ದಾನ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಭಾವಿಮಾನಿ ಮತ್ತಿತರರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿರುವ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿಯರಿಂದ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಮುಕ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಾಂಟು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಿ

ಪೀಡಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಮಾಹಿತಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ತಾಣಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಗ್ರಾಣ ಮಾಡಲಾಗದೆ, ಹುಡುಕುವುದು ಯಂತ್ರಗಳ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆಯಲಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಸಹ್ಯಕ ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯಾಗೆ ಲೇಖನ ಸೇರಿಸುವ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ತಾಣಗಳಿಂದ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸಂಖ್ಯೆ ತನ್ನೆತ್ತರೇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಾವಿರಾರು ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ, ತತ್ಪರ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಿಕಿಪೀಡಿಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವಕೋಶವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯಪರ್ವತಗಳ ಹಾವಳಿಯಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಕನ್ನಡ ಪರಾಮರ್ಶನ ಸೇವೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಲೇಖನಗಳ ಮುಕ್ತ ಆಗರ (open archive)ವನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಯ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತು ನಿಘಾಂಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕರ/ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ copyright ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರೇ ದುಡಿ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ದಿಗ್ವಿಜಯವೇ! ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮುದ್ರಿತ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತು ನಿಘಾಂಟುಗಳನ್ನು CD-ROM ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವ ಬದಲು ಕನ್ನಡ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕೋಶವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮಯಾತೀತವಾಗಿ ಅಂತಿಮ ಹೆಜ್ಜೆ ಓದುತ್ತಿರುವ ತಲಪುಹುದಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ವಿಕಿಪೀಡಿಯದಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕೋಶದ ತರ್ಕಣ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ಪದಗುಚ್ಛದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಮಾಹಿತಿ ಯನ್ನು ತನ್ನ ವಿಕಿಪೀಡಿಯದಿಂದ ತೆರೆದು ಒದಗಿಸುವ egnswers.com ನಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳೂ ಇವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವಾರು ಮಹೋದಯಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವರೂ ಪದ ದ್ವೈ ಮುದ್ರಿತ, ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ವಿಡಿಯೊ ಚಿತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಸೂಚಿಯು. ಅವು ಯಾರು (ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆ/ ಇಲಾಖೆ) ಬರೆ ಇವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದ ತ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಕಿಪೀಡಿಯಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ copyright/ಗೂ ಅರ್ಪಣೆ ದತ್ತವನ್ನು ಹಾಗೂ copyright ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ್ದನ್ನು Wikimédia Commonsನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಸುಪರ್ದಾದಾರರು ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿ ಶ್ರವಣ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸದಿಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ egnish ಮಾದವಿದ್ವರ ನಾಡದಾರನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸರಕ್ಲೆ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ, ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆ ಯದಾಗಿ ಅದರ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ದುಬಾರಿ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸರಬರಾಜು ಹರಿದು ಹೋಗುವ ನಿಧಿ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಪಾಲಕರು, ಕೈಪಿಡಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿಕಿಪೀಡಿಯದಂತಹ ನೋವು ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಜನಜನಿಯಾಗಲೇಬೇಕು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಇ-ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೇಕಖರ ವಿವರ

ಡಾ. ಎಂ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರರವರು ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, 1978 ರಿಂದ ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಲೇಖನ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಎನ್ ಎ ಎಲ್, ಐ ಐ ಎಂ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರರವರು ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ೭೪ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿ ೫ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೨ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

E-mail: sridharmirle@yahoo.com, mirlesridhar@gmail.com, sridhar@isac.gov.in ;
Phone: 91-80-25084451; **Fax:** 91-80-25084475.